

Balaton kárókatonák nyomában a XXI. században – GPS jeladók és drón

Preiszner Bálint,
Karcza Zsolt, Kovács Gyula, Szinai Péter

HAL- ÉS
KONZERVÁCIÓÖKOLÓGIAI
KUTATÓCSOPORT

**BALATONI
LIMNOLÓGIAI
KUTATÓINTÉZET**

Balaton-felvidéki
Nemzeti Park

Kormorán, avagy nagy kárókatona (*Phalacrocorax carbo sinensis*)

80-100 cm, szft. 130-160 cm

~10% kisebb, mint *P. c. carbo*

Fémfényű, zöldes fekete tollazat, barna szárnyak.

Élőhely: folyók, tavak, mocsarak, ártéri erdők.

Őshonos: XIX. sz-ra eltűnt (élőhelyvesztés, vadászat),
de XX. sz. közepétől visszatért.

Vonuló: mediterráneumban telel, itt baltikumiaiak telelnek.

Telepesen költ, sokszor csapatosan halászik.

Miért érdekes?

kormoránok és halgazdálkodásban érintettek
konfliktusa

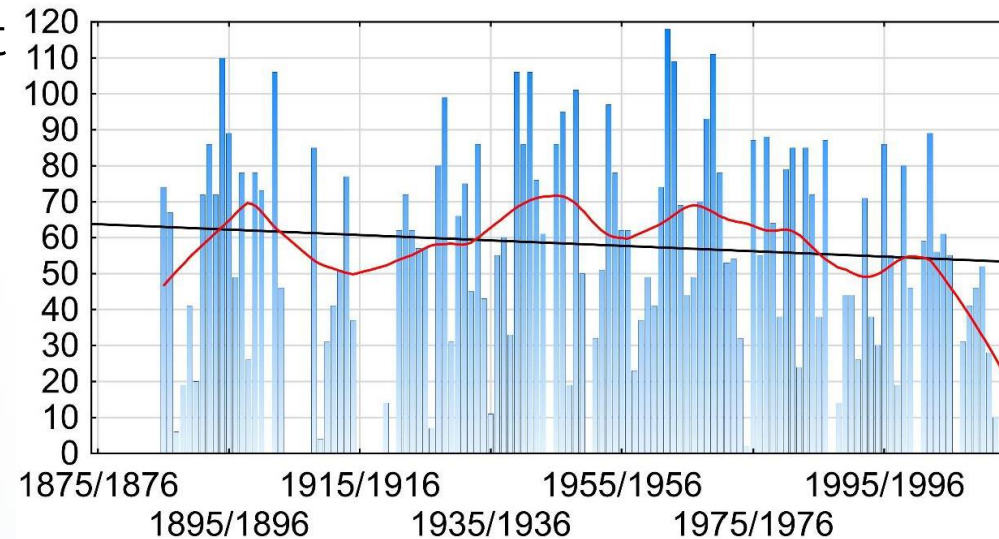
(halászat, horgászat, haltermelés)

európai fészkelőállomány jelenleg adathiányos

401 000-512 000 pár

közép-európai fészkelő állomány csökken (M.o. is)

klímaváltozás megváltoztatja a mozgásmintázatokat

Célkitűzések

I. Élőhelyhasználat és

mozgásmintázat (diszperzió, vonulás)

II. Állományfelmérés a Balatonnál

Módszerek

I. Mozgásmintázat (diszperzió, vonulás) és élőhelyhasználat

Távírányítású fészekcsapda
OrniTrack-25D GPS-GSM transmitter
hátra szerelve

2021:

- 1 fészkelő öreg
- 9 kirepülés előtt álló fiatal

2022:

- 3 fészkelő öreg
- 13 kirepülés előtt álló fiatal

2023:

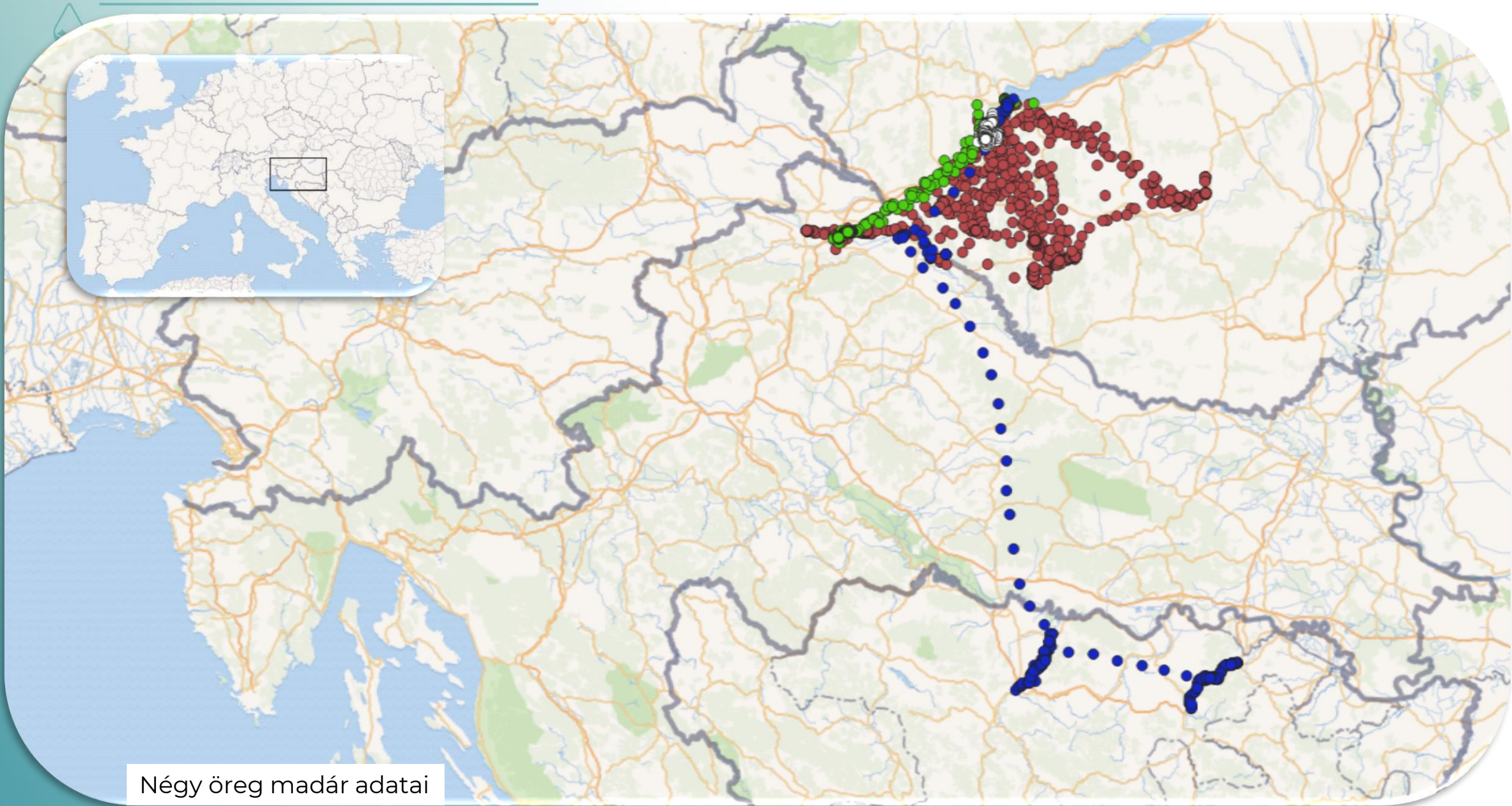
- 1 fészkelő öreg
- 1 kirepülés előtt álló fiatal

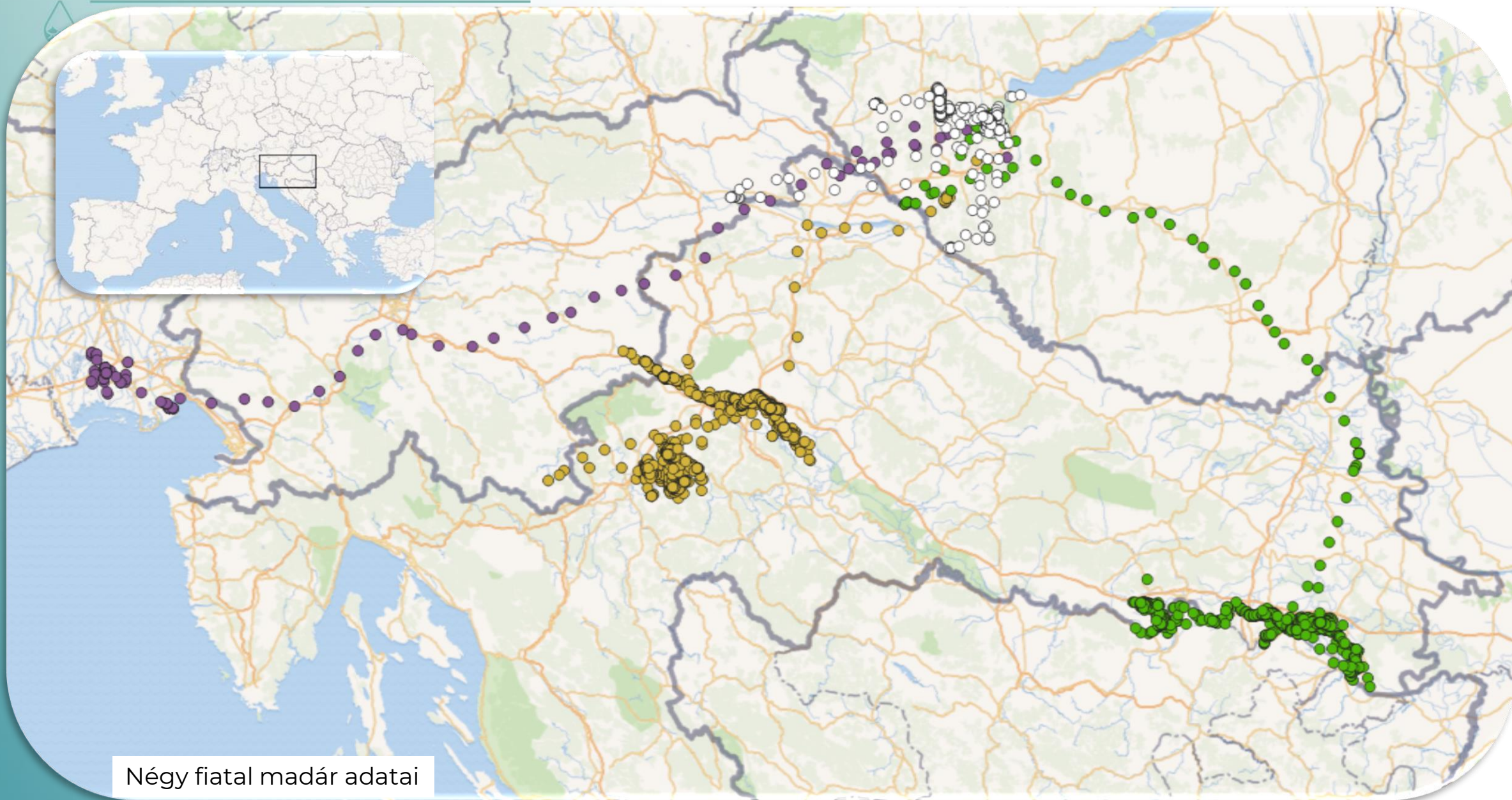
Előzetes eredmények

- Eddig >300.000 helyadat
- Eddig három jeladó működött több, mint egy évig
- Elhullás, azon belül jelentős arányban lelövés valószínűsíthető.
- Nagy egyedi **variancia** a
  - ❖ **mozgási mintázatokban**
    - A fiatalok **közepes és nagy távolságú** elmozdulások délies irányultság, kirepülés utáni pár hétben
    - Öregeknél szintén nagy egyedi változatosság, a **fiatalokhoz hasonló** elmozdulás

Négy öreg madár adatai

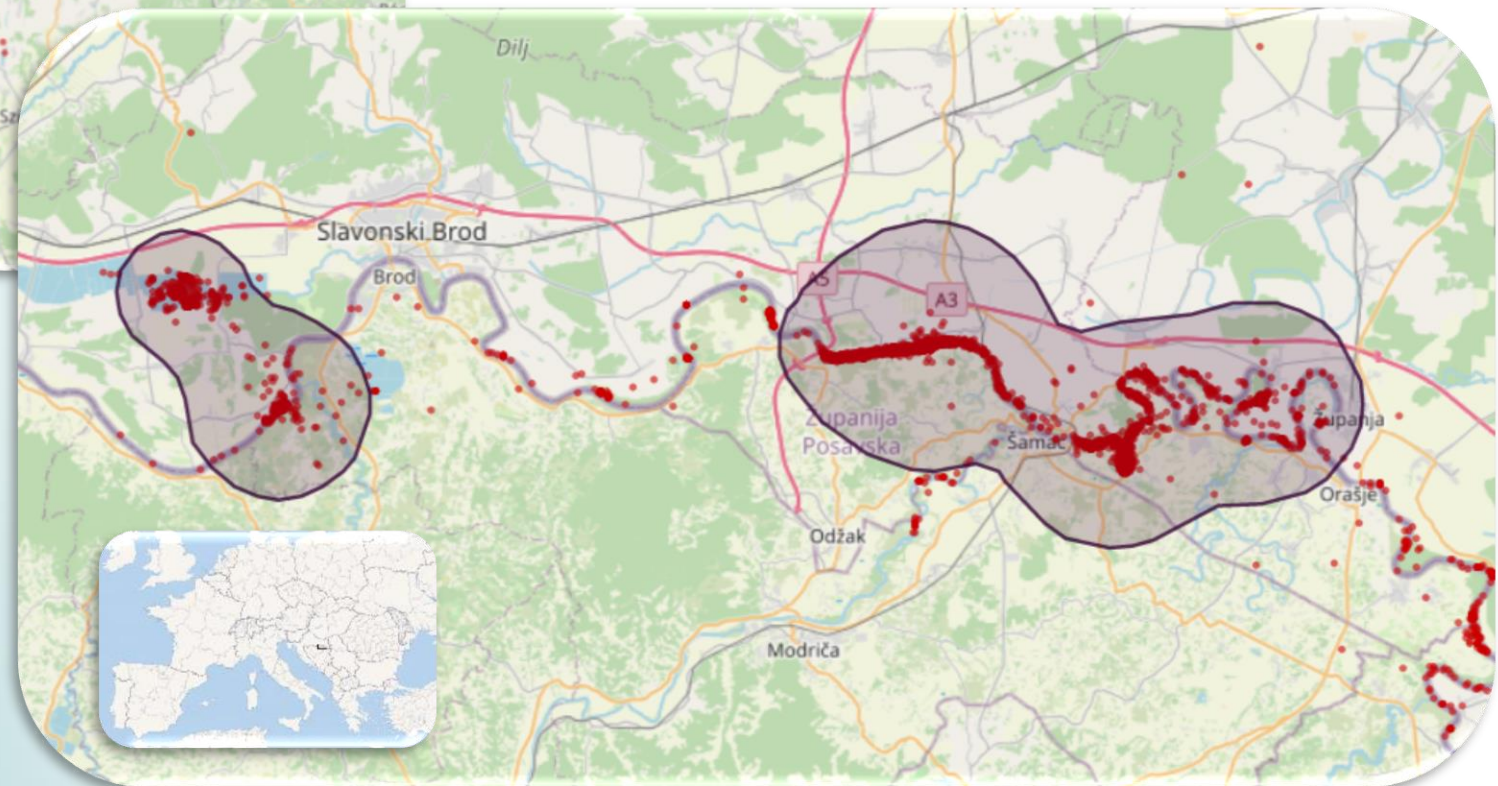
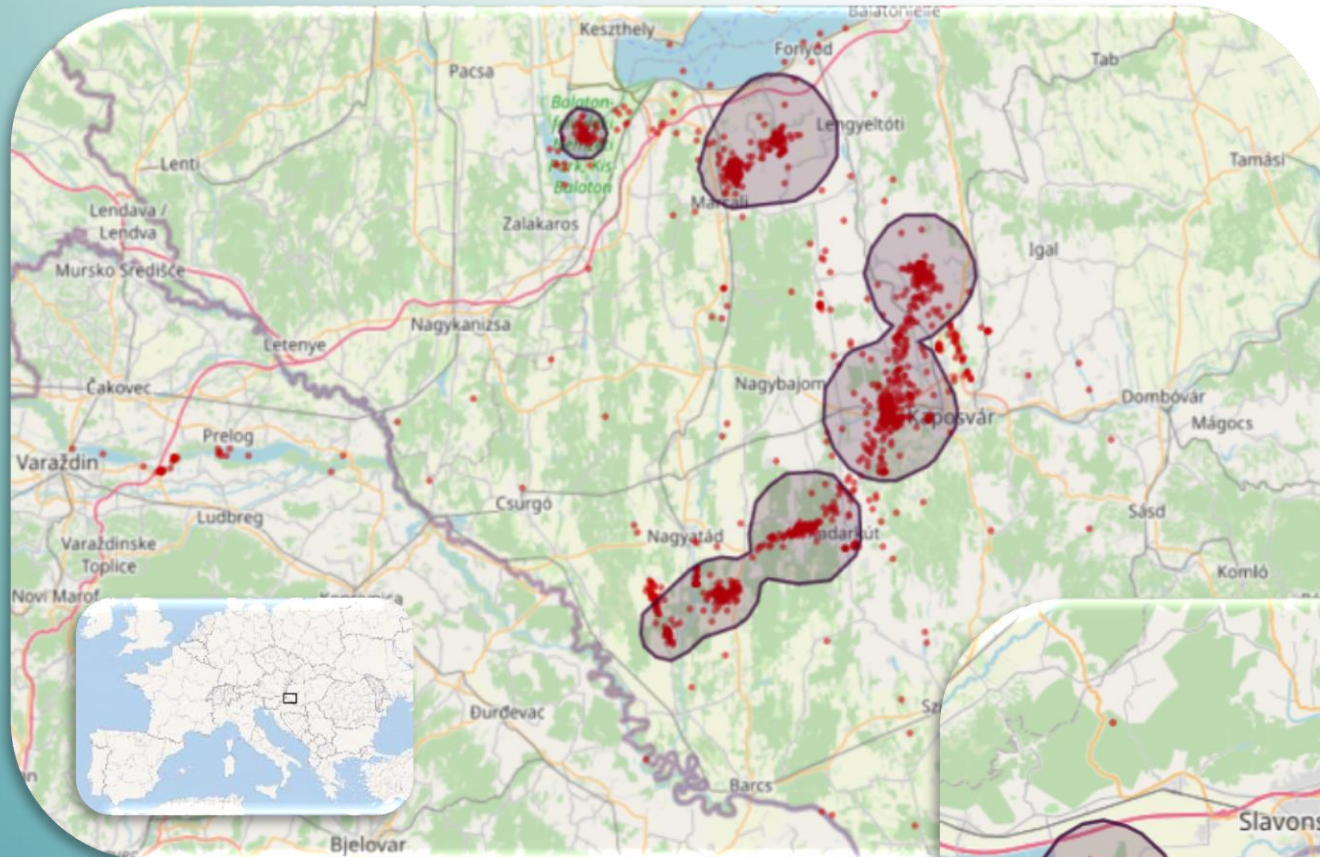

Négy fiatal madár adatai

Előzetes eredmények

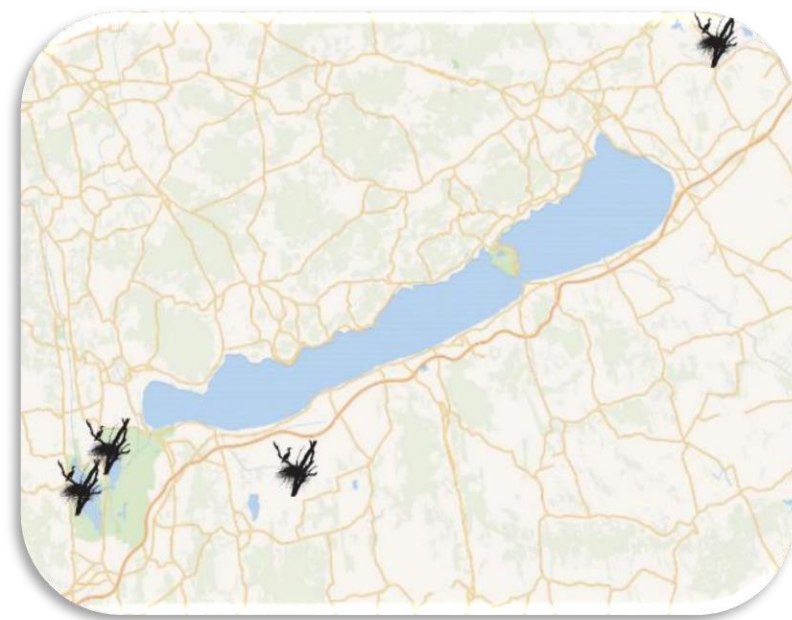
- Eddig >300.000 helyadat
- Eddig három jeladó működött több, mint egy évig
- Elhullás, azon belül jelentős arányban lelövés valószínűsíthető.
- Nagy egyedi **variancia** a
  - ❖ **mozgási mintázatokban**
    - A fiatalok **közepes és nagy távolságú** elmozdulások délies irányultság, kirepülés utáni pár hétben
    - Öregeknél szintén nagy egyedi változatosság, a **fiatalokhoz hasonló** elmozdulás
  - ❖ **élőhelyhasználatban**
    - Jellemző a **preferencia** (pl.: *természetes víz vs. halastó*)

Módszerek

II. Állományfelmérés a Balatonnál

Monitoring: Telelők

Nappali
szinkronszámlálás

DE:

- Nagy távolságra is elmegy táplálkozni
- Vízközépi táplálkozás

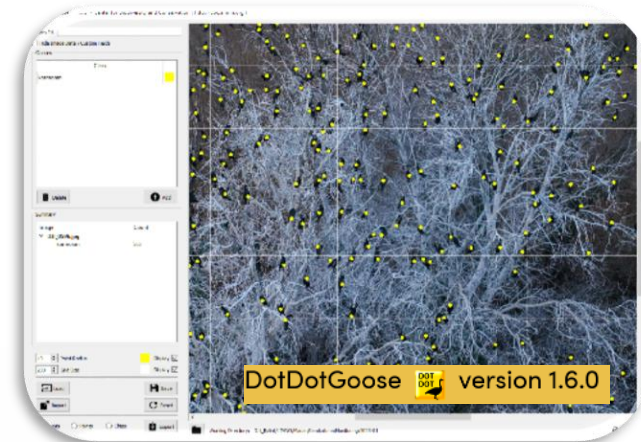

- Telepes éjszakázás kihasználása a monitoringban

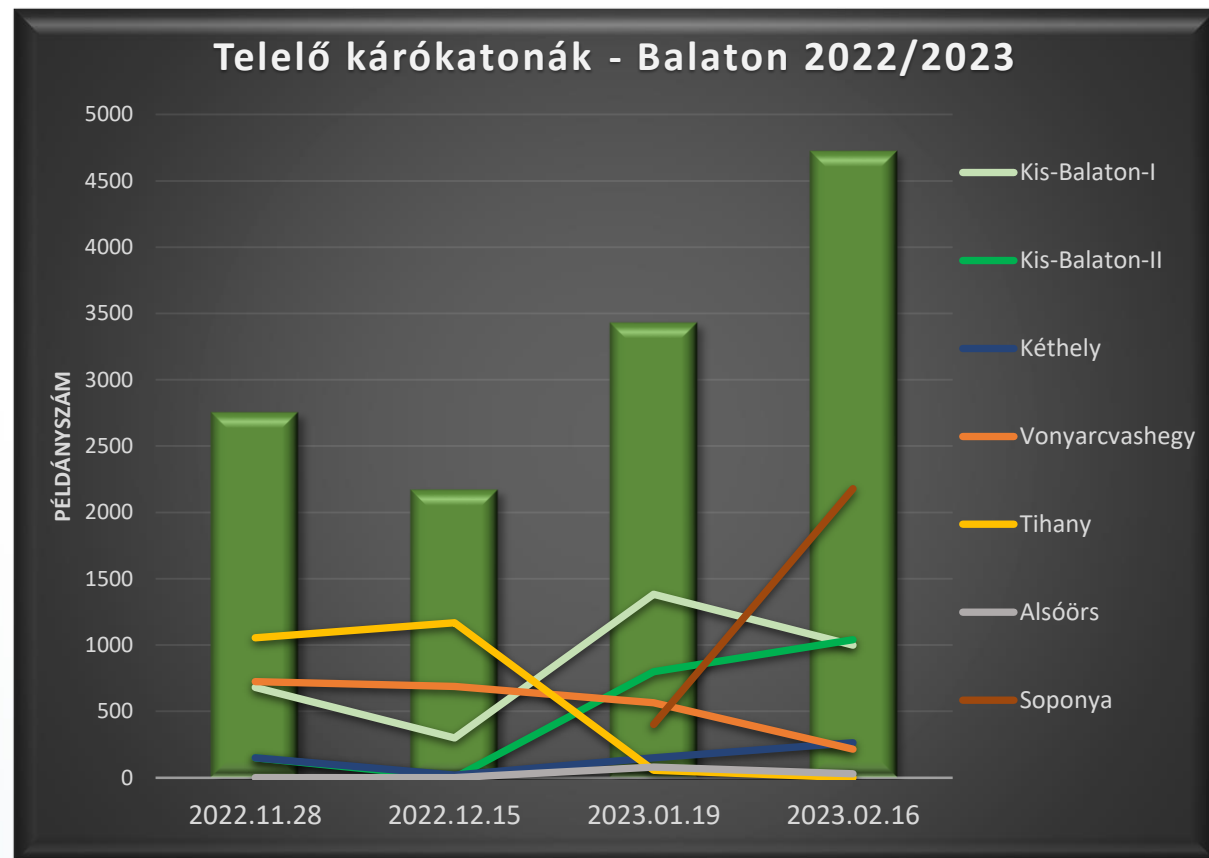
Éjszakázó szinkron számlálás:

- Összes helyszínen egyidőben
- Havonta:
november-február
- Abiotikus adatok

Előzetes eredmények

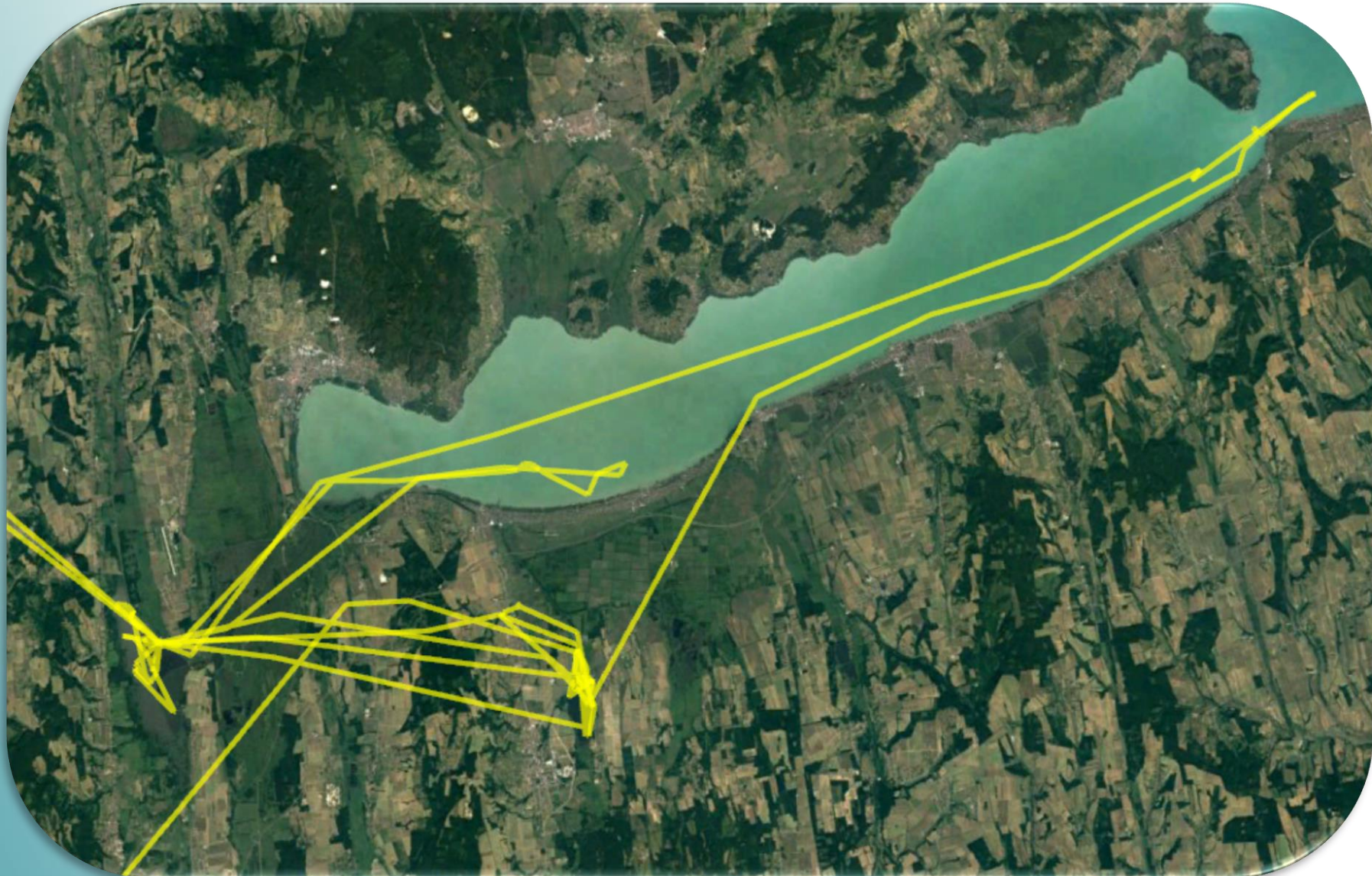

Nagy **átmozgások!**

Maximum számok használata félrevezető:

2021/2022: 5420 (+ 38%)

2022/2023: 6835 (+ 44%)

Jövő?

- visszagyűjtött jeladók felhelyezése. (Telelők?)
- balatoni monitoring folytatása.
  - program kibővítése országos léptékre?
  - citizen science:
lakosság, gazdálkodók, érdekeltek bevonása?
- gyérítés, riasztás energetikája, „megtérülése”?

BALATONI
LIMNOLÓGIAI
KUTATÓINTÉZET

Köszönöm a figyelmet!

**Köszönjük a munkában részt vevő kollégáknak!
Különösen: Bődör Bence, Havasi Máté, Miklós Marianna,
Sági Ági (drónpilóta), Szász Előd**

Továbbá:

Győri Ingrid, Mozsár Attila, Szász Bence, Szász Benedek

Preiszner Bálint

HAL- ÉS
KONZERVÁCIÓÖKOLÓGIAI
KUTATÓCSOPORT